

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522200596
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8522200596.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: A. B. - C. D. A. B., A. A. E. X, XXX XX F., G.: XX XXX XXX, proti žalovanému: C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. XX, zastúpený: I. J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/XX, XXX XX H. – A. C., o zaplatenie 78,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C/28/2022-69 zo dňa 02.06.2023 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 22.04.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 78,- eur s príslušenstvom, a to z dôvodu, že žalovanému bola vystavená faktúra za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení H. C., E. K. za obdobie od 24.04.2020 do 30.04.2020. Faktúra bola splatná dňa 17.07.2020 avšak žalovaný pohľadávku štátu v lehote splatnosti nezaplatil.

2. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 78,00 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 78,00 eur od 18.7.2020 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .“

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. m/ a n/, podľa § 12 ods. 2 písm. f/, podľa § 51 ods. 1 písm. a/, podľa § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z., podľa § 217 ods. 1, podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z..

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že konajúci súd sa oboznámil so žalobou a vyjadreniami sporových strán, preskúmal písomné dôkazy predložené žalobcom, a to: faktúru č. XXXXXXXXXXXX, výzvu na úhradu pohľadávok po lehote splatnosti - strava počas karantény z 19.10.2020, výzvu na úhradu pohľadávky štátu vo výške 78,- eur zo dňa 21.1.2022 s kópiou doručanky a zistil nasledovný skutkový stav vecí: V predmetnej veci mal súd preukázané, že žalovaný bol v období od 24.4.2020 do 30.4.2020 umiestnený v karanténnom zariadení H. C. E. K. a za náklady za stravu, ktorá mu bola poskytnutá počas nariadenej karantény, mu žalobca vystavil dňa 17.6.2020 faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 78,- eur. Faktúra bola splatná dňa 17.7.2020. Žalovaný faktúru v lehote splatnosti nezaplatil. Následne žalobca zaslal žalovanému výzvu zo dňa 19.10.2020 na úhradu pohľadávky po lehote splatnosti - strava počas karantény. Ďalšou výzvou zo dňa 21.1.2022 žalobca vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky štátu vo výške 78,- eur do 10 dní od doručenia tejto výzvy s tým, že ak do stanoveného termínu úhradu dlžnej sumy nevykoná, bude sa domáhať svojho nároku

súdnou cestou. Výzva bola doručená žalovanému dňa 28.1.2022. Žalovaný žalobcovi vyúčtovanú sumu v lehote splatnosti, avšak ani následne, nezaplatil. V priebehu súdneho konania žalovaný nenamietal výšku žalobcom uplatnenej pohľadávky a ani žiadnym spôsobom nerozporoval skutočnosti tvrdené žalobcom o tom, že mu počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení bola zabezpečená strava.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil tým, že v prvom rade považuje súd za potrebné reagovať na námietku žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie v tomto konaní. V súvislosti so šírením nakažlivej ľudskej choroby COVID - 19 boli v roku 2020 štátom, resp. príslušnými štátnymi orgánmi, prijaté rôzne opatrenia na zabránenie šírenia sa nebezpečnej nakažlivej choroby COVID-19, medzi inými aj opatrenia č. OLP/2595/2020 zo dňa 15.3.2020 a č. OLP/2596/ zo dňa 16.3.2020 o nariadení izolácie v karanténnom zariadení vo vzťahu k osobám vracajúcim sa z postihnutých oblastí zahraničia na územie Slovenskej republiky. V zmysle § 51 zák. č. 355/2007 Z.z. fyzické osoby sú povinné plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam. V zmysle § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinnosti ustanovených týmto zákonom a inými všeobecnými záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť. V konaní nebolo spornou skutočnosťou, že na základe vyššie uvedeného opatrenia, z dôvodu ochrany verejného zdravia súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19, v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky, bol žalovaný povinný po vstupe na územie Slovenskej republiky absolvovať povinnú karanténu v čase od 24.4.2020 do 30.4.2020 v karanténnom zariadení H. C. E. K.. Počas pobytu v uvedenom karanténnom zariadení bola žalovanému poskytovaná strava, čo žalovaný nerozporoval. Vzhľadom na to, že náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinnosti v súvislosti s právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení § 51 a § 58 zák. č. 355/2007 Z.z. uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť, súd konštatuje, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní, preto jeho námietka o nedostatku pasívnej legitímácie nie je opodstatnená. V súvislosti s námietkou žalovaného, že povinná štátna karanténa bola protiústavná, a že mu bola obmedzená osobná sloboda nezákonne súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 4/2021-136 zo dňa 8.12.2021 publikovaného v Zbierke zákonov SR pod č. 551/2021 Z.z., a to konkrétne na bod 168. predmetného nálezu, kde Ústavný súd SR konštatuje, že uloženie povinnosti podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia znášať náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je v súlade s čl. 20 ods. 1, 3,4 a 5 čl. ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom citovanom náleze skonštatoval, že štátom nariadená karanténa je nezákonným zásahom do osobnej slobody jednotlivca garantovanou v čl. 17 Ústavy SR. Zároveň však uviedol, že táto skutočnosť nemá vplyv na zákonnosť § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z. (pre namietaný nesúlad s čl. 20 Ústavy SR). Žalovaný má potom zákonom uloženú povinnosť uhradiť výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s ochranou verejného zdravia. Každý zásah do práva na vlastníctvo (majetok) musí sledovať fakticky i principiálne legitímny cieľ daný všeobecným (verejným) záujmom spoločnosti (zásada legitímneho cieľa vo všeobecnom záujme). Zásah do vlastníctva musí ďalej spĺňať požiadavku vzťahu primeranosti medzi použitými prostriedkami a cieľom štátom prijatého opatrenia, teda medzi požiadavkami všeobecného záujmu spoločnosti a potrebou ochrany práva na vlastníctvo (majetok) jednotlivca (zásada spravodlivej rovnováhy). Niet pochyb o tom, že namietané ustanovenie § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia je ustanovením svojou povahou zákonným, ktoré umožňuje obmedziť vlastníctvo fyzickej osoby v rozsahu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi uložených tejto osobe tým, že tieto náklady je povinná znášať. Z tohto ustanovenia je zároveň zrejmé, že uložená povinnosť znášať náklady je podmienená tým, že tieto vzniknú pri plnení povinností uložených fyzickej osobe v záujme ochrany verejného zdravia. Prípustnosť tohto zásahu do vlastníctva z hľadiska rozsahu je výslovne obmedzená výškou nákladov spojených s plnením uložených povinností, ktoré je fyzická osoba povinná znášať sama. Ide pritom o náklady plnenia akýchkoľvek (uložených) povinností, nielen povinnosti podrobiť sa opatreniam obmedzujúcim jej osobnú slobodu - patrí sem napríklad aj povinnosť znášať náklady spojené s používaním preventívnych a iných ochranných pomôcok, náklady dezinfekcie atď. (body 157 a 158 odôvodnenia nálezu). Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ustanovenie § 58 odsek 2 zákona č. 355/2007 Z.z., ktoré ukladá povinnému hradiť náklady v súvislosti s karanténnymi opatreniami, je v súlade s Ústavou SR. Uložená povinnosť znášať náklady je podmienená tým, že tieto vzniknú pri plnení povinností uložených fyzickej osobe v záujme ochrany verejného zdravia. Žalobca preukázal, že zariadenie, ktoré žalovanému poskytlo ubytovanie a stravu bolo povinné tieto služby poskytnúť na základe Príkazu L. M. F. N. L./XXXXXX-XXX

zo dňa 21.4.2020, ktoré bolo určené ako subjekt hospodárskej mobilizácie. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX bola vyúčtovaná strava poskytnutá žalovanému v rozhodnom období izolácie a preto žalovaný je subjektom, ktorý nesie zákonnú povinnosť znášať náklady na stravu počas nariadenej izolácie. Túto povinnosť si žalovaný nesplnil, ale za neho ju splnil žalobca. Náklady za stravu počas nariadenej karantény za obdobie od 24.4.2020 do 30.4.2020 boli vyúčtované v sume 78,- eur a uvedenú sumu považuje súd za primeranú, ktorá zjavne neprevyšuje náklady na stravu dospelého osoby v bežnom živote mimo nariadenej izolácie. Žalovaný žalobcovi náklady na stravu počas jeho pobytu v karanténnom zariadení nezaplatil, preto súd žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 78,00 eur.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že riadiac sa vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami a názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplývajúceho z uznesenia NS SR z 22.08.2018 sp.zn. 7Cdo/14/2018 zverejnené v zierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R72/2018 rozhodol tak, že ak podľa spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli je v súlade s článkom 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa náhrada trov konania úspešnej sporovej strane nepriznáva.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie žalovaný, pričom svoje odvolanie opieral o článok 5 ods. 1 písm. e/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, taktiež o článok 2 ods. 3, článok 17 ods. 2, článok 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, o § 15 Zákona č. 400/2015 Z.z., § 18 ods. 1, § 18 ods. 2, § 19 Zákona č. 400/2015 Z.z., o článok 2 ods. 2, článok 2 ods. 3, článok 5 Civilného sporového poriadku, § 2 ods. 1 písm. m/, § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z. ako aj o Opatrenie úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky zo dňa 17.04.2020 OLP/3172/2020 ako aj o uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.09.2020 sp.zn. II.ÚS 411/2020 a rozhodnutie zo dňa 18.05.2016 sp.zn. I.ÚS 323/2016 a taktiež aj o rozsudok NS SR zo dňa 12.12.2018 sp.zn. 8Sžr 52/2016 a Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.12.2021 sp.zn. PL. ÚS 4/2021. Argumenty žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie spočívali v tom, že posudzované opatrenie určujúce vo výroku adresáta izolácie ako všetky osoby prichádzajúce na územie Slovenskej republiky v určenom čase nekoreluje s adresátom izolácie podľa § 2 ods. 1 písm. m/ Zákona č. 355/2007 Z.z., ktorým je osoba chorá na prenosné ochorenie. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.05.2016 sp.zn. I.ÚS 323/2016 a rozsudku NS SR zo dňa 12.12.2018 sp.zn. 8Sžr 52/2016 rozhodnutie, ktoré trpí absolútnym omylom v osobe adresáta je nulité. Z vyššie uvedeného vyplýva, že izolácia vykonaná žalovaným titulom posudzovaného opatrenia bola hrubo protiústavná či už z hľadiska toho, že opatrenie nebolo vyhlásené v žiadnom publikačnom nástroji štátu čím podľa § 18 ods. 1, ods. 2 a § 19 ods. 1 a ods. 2 Zákona č. 400/2015 Z.z. nenadobudlo platnosť, účinnosť a všeobecnú záväznosť, kde s poukazom na ustanovenie § 15 citovaného zákona iba o všetkom čo bolo v zierke zákonom vyhlásené sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému koho sa to týka, pričom toto opatrenie bolo zároveň nulité, pretože smerovalo voči inému adresátovi než určuje zákon a navyše Ústavný súd vyhlásil neústavnosť ustanovenia zákona, podľa ktorého bolo vydané. Nie je tak naplnená dikcia § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z., ktorá vznik nákladov spája s plnením povinnosti ustanovených zákonom, čo vyžaduje ich ustanovenie zákonným spôsobom, v danom prípade platným, účinným a všeobecne záväzným rozhodnutím vyhláseným podľa § 18 ods. 1 a ods. 2 a § 19 ods. 1 a ods. 2 Zákona č. 400/2015. Žalovaný nerozporuje záver Ústavného súdu, na ktorý poukázal súd prvého stupňa v bode 20 napadnutého rozsudku avšak tento následne aplikoval na prejednanú vec nesprávne, pretože žalovaný nebol povinnou osobou, keďže povinnosti mu neboli uložené zákonom, to znamená zákonom predpísaným spôsobom. Žalovaný teda nie je povinnou osobou podľa ustanovenia § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z., pretože žiadne povinnosti mu neboli a nemohli de jure byť ustanovené na základe nevyhláseného navyše nulitého opatrenia trpiaceho omylom v osobe adresáta oproti adresátovi určeného zákonom a vydané podľa Ústavným súdom vyhláseného neústavného ustanovenia zákona. Takýto žalovaný nie je objektívne povinnou osobou a teda nie je pasívne legitimovanou osobou pre účely tohto konania. Žalovaný žiada, aby súdy zákonným spôsobom vybavili tieto námietky, ktoré navyše majú povinnosť skúmať ex offa teda z úradnej povinnosti, a to nasledovne: 1. nedostatok vyhlásenia posudzovaného opatrenia v štátnom publikačnom nástroji Slovenskej republiky a tak nedostatok jeho platnosti, účinnosti a záväznosti, 2. nulitu posudzovaného opatrenia z dôvodu absolútneho omylu v osobe adresáta označeného ako „všetky osoby, ktoré od 20.04.2020 do 07:00 hod. vstúpia na územie Slovenskej republiky“ proti adresátovi určenom zákonom v § 2 ods. 1 písm. m/ Zákona č. 355/2007 Z.z. ako „osoba chorá na prenosné ochorenie“, 3. protiústavnosť posudzovaného opatrenia z dôvodu nesúladnosti § 12 ods. 2 písm. f/

citovaného zákona, podľa ktorého bolo vydané. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 323/2016 a NS SR sp.zn. 8 Sžr 52/2016, v prípade ak súd zistí, že správny orgán vydal nulitný právny akt čo je vlastne neexistujúce rozhodnutie nezaobera sa prípadnými ďalšími námietkami, pretože možno skúmať len zákonnosť tohto aktu, ktorý existuje. Napadnutý rozsudok podľa názoru odvolateľa je nezlučiteľný s článkom 5 ods. 1 písm. e/ Dohovoru a článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a zároveň je aj arbitrárny.

8. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že opätovne poukazuje na ustanovenie § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z., v zmysle ktorého platí, že náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť. Fyzické osoby sú podľa § 51 citovaného zákona povinné plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam, a preto je žalovaný povinný uhradiť aj náklady, ktoré mu pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia vznikli. Skutočnosť, že žalovaný absolvoval izoláciu v karanténnom zariadení nie je sporná, nakoľko táto skutočnosť vyplýva zo samotného odporu žalovaného. Žalobca zároveň uvádza, že predmetné uznesenie Ústavného súdu III. ÚS 411/2020 sa nezaobera otázkou existencie väd opatrenia, ktoré by spôsobovali jeho nulitu, ale predovšetkým otázkou či neexistuje iný súd, ktorý by bol oprávnený poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa. Vzhľadom na to, že Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol pre neprípustnosť nekonštatoval vo svojom uznesení nedostatok právneho aktu, na základe ktorého sa rozhodovalo, nedostatok právomoci správneho orgánu, vady v príslušnosti správneho orgánu, omyl v osobe adresáta, ani právnú, či faktickú nerovnosť realizácie rozhodnutia. Z tohto dôvodu žalobca považuje aj ďalšie odkazy žalovaného na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 323/2016 či rozhodnutie NS SR sp.zn. 8 Sžr 52/2016 v danom kontexte za bezpredmetné. Žalobca má za preukázané, že Ústavný súd svojím uznesením nekonštatoval nedostatok právneho základu daného opatrenia ako to svojom odvolaní uvádza žalovaný, ale iba nedostatok svojej kompetencie o takejto otázke vôbec rozhodovať bez prvotného vyčerpania všetkých dostupných opravných prostriedkov súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody sťažovateľom. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalobca opätovne uvádza, že nariadenie izolácie formou jednotlivých opatrení nepatrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Žalovaný ďalej vo svojom odvolaní poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 4/2021 – 136, pričom k tvrdeniam žalovaného ohľadne tohto nálezu žalobca uvádza, že v tomto súdnom konaní sa žalobca nezaobera rozhodovaním o zákonnosti opatrenia týkajúceho sa povinnej štátnej karantény, ale výlučne vymáhaním nákladov za stravu zabezpečenú žalovanému počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení. Žalobca taktiež k odvolaniu žalovaného uvádza, že predmetnom sporu nie je otázka posudzovania ústavnosti žalobcovho pobytu v karanténnom zariadení, ale žalobcov nárok na náhradu nákladov vzniknutých v dôsledku zabezpečenia stravy žalovanému počas obdobia od 24.04.2020 do 30.04.2020.

9. Následne zo strany žalovaného bola využitá odvolacia replika v písomnej podobe, v ktorej žalovaný uvádza, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je protiústavný a je arbitrárny, pretože jeho rozhodnutie je úplne odchyľne od veci samej ako aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti. Celý koncept rozsudku je postavený na ohnutí práva, aby žalovaný, ktorý nemal uložené povinnosti zákonným spôsobom, čo osobitne vyžaduje § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z.z. a čo je ústavné direktívum podľa článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky hradil štátu to čo nie je povinný. Súd prvého stupňa spolu so žalobcom konajú v úmysle poškodiť žalovaného a na jeho úkor obohatiť štát.

10. Následne žalobca využil podanie odvolacej dupliky, v ktorej uviedol, že sa pridrižiava všetkých svojich doteraz uvedených tvrdení v danej veci a žiada, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne potvrdil.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 470 ods. 1 a 2 CSP vzhľadom na včas podané odvolanie žalovaného preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument o opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

14. K námietke o nesplnení procesných podmienok pred súdom prvej inštancie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP odvolací súd poznamenáva, že teória civilného práva procesného rozoznáva nasledujúce procesné podmienky. Vecné procesné podmienky v sporovom konaní ktorými sú žaloba a splnenie poplatkovej povinnosti. Procesné podmienky na strane súdu, ktorými sú právomoc, príslušnosť a zákonné obsadenie súdu. Procesné podmienky na strane sporových strán, tzv. pozitívne procesné podmienky ktorými sú procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť zástupcom s riadnym plnomocenstvom a tzv. negatívne procesné podmienky medzi ktoré patria prekážka začatého konania a prekážka rozsúdenej veci. Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu prvej inštancie a rovnako aj súdu odvolacieho počas celého priebehu konania pred súdmi týchto inštancií. Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné, čo znamená, že prítomnosť takéhoto nedostatku absolútne bráni súdu v konaní a rozhodnutí vo veci a jedine správne rezultuje do zastavenia konania. Nedostatky iných procesných podmienok sú odstrániteľné, a teda súd po zistení nedostatku procesnej podmienky sa pokúsi tento nedostatok odstrániť vlastným postupom alebo výzvou voči strane sporu. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a) tak trpí konanie pred súdom prvej inštancie v prípade, keď tento vec prejednal a rozhodol napriek nesplneniu niektorej z vyššie uvedených procesných podmienok. Táto odvolacia námietka naplnená bola, keďže bolo odvolacím súdom zistené, že súd prvej inštancie sa nezaoberal aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu v dostatočnej miere. Predmetnú podmienku konania, ktorú je povinný súd prvej inštancie z úradnej povinnosti skúmať vo svojom rozhodnutí vôbec neuvádza a teda sa jej patrične ani nevenuje. Až po pozitívnom posúdení samotnej vecnej legitimácie strán sporu ako jednej zo základných podmienok súdneho konania na strane sporových strán bude možné následne privodiť ďalšie hmotnoprávne závery. Súd prvej inštancie ich však privodil bez tohto aby sa vo svojom rozhodnutí prvotne zaoberal vecnou legitimáciou.

15. K námietke nesprávnych skutkových zistení z vykonaných dôkazov podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. f) odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí

jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Táto odvolacia námietka však naplnená nebola, keďže súd prvej inštancie listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise vyhodnotil správne, pravdivosť vykonaných dôkazov sporovými stranami napadnutá nebola a súd takto samotné listinné dôkazy ani nevyhodnocoval (nepravdivosť dôkazov) a z odôvodnenia samotného rozsudku sa nejaví žiadne porušenie pravidiel formálnej logiky.

16. K námietke nesprávneho právneho posúdenia podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu došlo. Vo vzťahu k aplikácii práva všeobecnými súdmi má odvolací súd za to, že výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov (v danom prípade súd prvej inštancie) musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení právnych noriem, tak ako ich v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, obmedzil toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom. Odvolací súd je toho názoru, že námietka žalovaného týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia je dôvodná.

17. Aj v prípade zohľadnenia skutočnosti zo strany súdu prvej inštancie, že v konaní pre ním bolo nesporným to, že žalovaný skonzumoval poskytnutú stravu, ktorá úvaha by mohla viesť k záveru o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, je potrebné mať pri právnom posúdení veci na zreteli, že v našom práve sa uplatňuje zásada „*lus ex iniuria non orfitur*“, teda na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno zakladať iné práva. (viď. rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 346/08-37). Zároveň nemožno zabúdať na jeden zo základných ústavných princípov, že štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR).

18. Ohľadne právneho posúdenia veci a posudzovania vecnej legitímácie v prejednávanej veci odvolací súd poukazuje na nasledovné rozhodnutia iných odvolacích súdov, ktoré sa predmetnou problematikou už v predchádzajúcom období zaoberali. Jedná sa o nasledovné rozhodnutia: Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „KS BB“), sp. zn. 13Co/95/2022 – 30.01.2023, z odôvodnenia: „29. Odvolací súd z uvedeného vyvodzuje, že ak kvôli rozporu s Ústavou SR stratilo účinnosť zákonné ustanovenie, ktoré dovoľovalo nariadiť izoláciu osôb (vrátane žalovanej) v karanténnom zariadení a teda takéto obmedzenie práv nebolo vykonané na ústavne akceptovateľnom základe, nemožno inou optikou hľadiť ani na okolnosť, či v tej súvislosti vznikla dotknutej osobe povinnosť nahrádzať s takýmto obmedzením spojené náklady. Inak povedané, ak právna úprava izolácie osôb v karanténnych zariadeniach bola vyhodnotená ústavným súdom ako protiústavná, už len zmysel právnej zásady „z nepráva nemôže vzniknúť právo“ nepripúšťa, aby dotknutá osoba mala preplatiť (štátu) náklady spojené s pobytom v karanténnom zariadení.“ KS BB, sp. zn. 14Co/62/2022 – 27.06.2023, z odôvodnenia: „Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu nepreukázania nároku vzhľadom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021, keď chýba právny dôvod, pre ktorý by mal žalovaný žalobcovi hradiť náklady. Je potrebné poukázať na to, že právo žalobcu požadovať od žalovaného náhradu nákladov na zabezpečenú stravu počas nariadenej izolácie žalovaného v karanténnom zariadení I. za žalované obdobie, by muselo vyplývať z konkrétneho zákonného ustanovenia právneho poriadku SR, pretože len taký prístup zodpovedá princípu, že štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). Podľa názoru odvolacieho súdu takéto ustanovenie však nebolo súčasťou právneho poriadku, keďže vzhľadom na účinky vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu, ktorý so spätnou účinnosťou derogoval zákonné ustanovenia, ktoré umožňovali nariadenie izolácie v karanténnom zariadení. Absenciu príslušného zákonného ustanovenia nie je spôsobilý napraviť postup, kedy žalovanému bola vystavená faktúra na úhradu nákladov počas jemu nariadenej izolácie v karanténnom zariadení.“ KS BB, sp. zn. 16Co/49/2022 – 23.11.2022 z odôvodnenia:

„16.1 ....V čase, kedy žalobca uplatnil svoje nároky na súde, bola právna norma § 12 ods. 2 písm. f) zák. č. 355/2007 Z. z. dotknutá nálezom Ústavného súdu. Okresný súd teda správne založil svoje rozhodnutie na tom, že žalobca nepreukázal existenciu právneho vzťahu so žalovaným. Podstatné pre posúdenie veci je to, že súd vyložil právnu normu v spojení s nálezom Ústavného súdu PL.ÚS 4/2021 v prospech žalovaného, pretože karanténne opatrenia a izolácie v inom určenom zariadení stratila oporu v právnej norme.“ Krajský súd v Žiline, sp. zn. 7Co/56/2023 – 15.08.2023 z odôvodnenia: „7. V kontexte vyššie uvedených úvah potom odvolací súd v rámci limitov, ktoré jednoznačne stanovil Ústavný súd SR vo vyššie uvedenom náleze, dospel k záveru, že uplatňovanie nároku podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. by v posudzovanom prípade fakticky malo za následok prehlbovanie zásahu štátu do práva jeho občana na základe právneho predpisu, ktorý je nesúladný s Ústavou Slovenskej republiky. Je potrebné zdôrazniť, že štát (štátny orgán) môže pri uplatňovaní štátneho donútenia konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (článok 2 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).“ KS BB, sp. zn. 14Co/79/2022 – 30.7.2023 z odôvodnenia: „6. ....Odvolací súd považuje za dôvodnú námietku žalovanej, že súd prvej inštancie posudzoval existenciu a odôvodnenosť nárokov uplatňovaných žalobkyňou len izolovane, a nie komplexne v nadväznosti na obsah celého nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS. 4/2021. Pokiaľ žalobkyňa žalobou uplatnený nárok odvodzovala od ust. § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane verejného zdravia, odvolací súd konštatuje, že uvedené ustanovenie nepredstavuje právny podklad na domáhanie sa náhrady vynaložených nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností určených zákonom o ochrane verejného zdravia alebo inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu zdravia. V rozhodnom čase od 06.04.2020 do 14.04.2020 kedy sa žalovaná nachádzala v karanténnom zariadení M. X V., K. (čo v konaní sporné nebolo) bola právna úprava podľa § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. upravujúca opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných chorôb definovaná ako „izolácia v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení, zvýšený zdravotný dozor, lekársky dohľad, karanténne opatrenie“. Predmetná právna norma však bola derogovaná nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021 na základe čoho obsah tejto právnej normy týkajúcej sa opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení znie „izolácia, karanténa, zvýšený zdravotný dozor a lekársky dohľad. Z textu predmetnej právnej normy, od ktorej žalobkyňa odvodzuje svoj nárok, bolo vylúčené opatrenie, týkajúce sa izolácie v inom určenom zariadení, aj karanténne opatrenia.“ Krajský súd v Žiline, sp. zn. 11Co/123/2022 – 26.06.2023 z odôvodnenia: „10. .... Odvolaciemu súdu je zrejmé, že Ústavný súd v bode 196. odôvodnenia nálezu vyslovil, že „ustanovenia zákona o ochrane verejného zdravia (poznámka odvolacieho súdu: zákona č. 355/2007 Z.z.), ktoré Ústavný súd identifikoval ako nesúladne s Ústavou a Dohovorom, strácajú podľa § 91 ods. 1 Zákona o Ústavnom súde účinnosť dňom vyhlásenia tohto nálezu v zbierke zákonov, keď derogácia so sebou nesie právne účinky ex nunc (teda nie spätne, retroaktívne). Preto ani nezakladá náhradové nároky v dôsledku nariadených opatrení, majúcich základ v derogovaných ustanoveniach uplatnených voči adresátom v období, keď sa na tieto ustanovenia vzťahovala prezumpcia ich súladu s právnymi predpismi vyššej právnej sily“ (uvedeným argumentoval v odvolacom konaní žalobca).“ KS BB, sp. zn. 16Co/81/2022 – 08.12.2022, z odôvodnenia: „14. Žalobca vyvodzuje z § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z. pasívnu legitímáciu žalovaného ako osoby, ktorá bola povinná plniť povinnosti ustanovené týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia a náklady spojené s plnením týchto povinností. Opomína, že v čase, keď uplatnil svoje nároky na súde, bola právna norma § 12 ods. 2 písm. f) zák. č. 355/2007 Z. z. dotknutá nálezom Ústavného súdu. Okresný súd teda správne založil svoje rozhodnutie na tom, že žalobca nepreukázal existenciu právneho vzťahu so žalovaným. Podstatné pre posúdenie veci je to, že súd vyložil právnu normu v spojení s nálezom Ústavného súdu PL.ÚS 4/2021 v prospech žalovaného, pretože karanténne opatrenia a izolácie v inom určenom zariadení stratila oporu v právnej norme.“

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa vecou v zmysle právneho názoru vyjadreného odvolacím súdom, ktorým je súd prvej inštancie viazaný. Súd prvej inštancie sa bude z úradnej povinnosti zaoberať najmä podmienkami konania na strane sporových strán, a to aktívnou a pasívnou vecnou legitímáciou žalobcu a žalovaného. Následne v prípade negatívneho záveru o nedostatku či už aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie je povinný zvoliť adekvátny procesný postup v zmysle Civilného sporového poriadku. V prípade vyvodenia existencie tak aktívnej ako aj pasívnej vecnej legitímácie sa bude súd prvej inštancie povinný zaoberať vecou samou v naznačených intenciách

vyššie uvedeného názoru nadriadeného súdu a následne vo veci rozhodnúť. Následne zároveň pri rozhodovaní vo veci samej svoje rozhodnutie súd prvej inštancie riadne odôvodní tak, aby spĺňalo procesné náležitosti v zmysle ustanovenia § 220 a § 236 CSP tak, aby bolo v prípade podaného odvolania odvolacím súdom preskúmateľné.

21. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 391 ods. 2 CSP.

22. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie zároveň rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania v súlade s ustanovením § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).